

Udsigt til en rudekuvert

Benedicte Toftegård sidder over for mig. Afventende. Venlig og imødekommende. For gud ved hvilken gang, skal hun svare på spørgsmål.

Hvorfor hun skrev en bog?

Hvor meget er egen oplevelse?

Hvor meget er fiktion og digt?

Hvor hun egentlig vil hen med sit budskab?

Benedicte Toftegård er 35 år, typograf og politisk aktiv på resterne af den venstrefløj, hvor hun trofast er med i Socialistisk Arbejder Parti, SAP.

Hun har tre børn, og så bor hun i Hellerup. Af alle steder. Men som hun selv understreger, den del af Hel-

lerup, som hører til Københavns kommune.

Trykker står der på svendebrevet, men det får desværre lov til at samle støv, fordi hun i et par år har gået ledig. Kun brudt af arbejde som afløser.

Trænger til arbejde

«Jeg trænger snart til at få noget arbejde. Men jeg tror dog ikke på, at bogen vil skaffe mig tilbage på arbejdsmarkedet», siger Benedicte Toftegård, der er blandt ildsjælene i det ny Grafisk ALU i Kreds 1. ALU står for arbejdsløshedsudvalget.

«Udsigt fra et rugbrødstårn» udkom sidst i september på forlaget Fremad, og de kan godt ånde lettet op i det gamle typografforbund.

Det er ingen nøgleroman. Det er frakmitter af oplevelser og fiktion, som er kittet sammen af Benedicte Toftegård i bogen, som er på cirka 300 sider. Den koster 278 kroner. Dansk skønlitteratur har trange kår i form af lille købelyst. Derfor de høje priser.

Skrev i fem år

I fem år skrev Benedicte Toftegård på bogen, der handler om unge i 1980'erne. Om ungdomsoprøret som mest var en forsvarskamp med ryggen

mod muren i det årti, hvor egoisme kom på mode, og der blev skrevet dødsattest over ideologierne.

Romanens hovedperson, Sif, er den usikre med et rengøringsjob og en drøm. En drøm om at male billeder. Susanne er den bevidste, som har greb om ordene og fagforeningen. Men som har svært ved at håndtere kærligheden.

Andreas er den politiske leder udenpå, men drømmeren indeni, mens Morten er den varme og fantasifulde egoist.

Sammen drejer de verden rundt i en gryde med lærlinge, BZ'ere, arbejdsløse, typografer og rengøringsfolk. Somme tider i konflikter, der er større, end de kan magte, men altid ud fra ideen om, at billedet kan ændres.

Lyst til at skrive

Det var lyst til at skrive, der drev værket for Benedicte. Og den er stadig i behold, for »gode historier er bedre end lange programskrifter».

Det, der for alvor satte gang i skrivemaskinen, var succes med tekster til revyen »Cabaret 84«, som arbejdsløse typografer satte op.

Det politiske engagement kom, da hun som 14-årig blandt andet læste

»Det er fagbevægelsens opgave at give medlemmerne en følelse af, at de hører til«, siger Benedicte Toftegård. Hun er trykker og har netop udgivet sin første bog.

Hans Scherfigs og Martin Andersen Nexøs bøger, og det førte til et medlemskab af Danmarks Kommunistiske Ungdom. Dem forlod hun dog efter syv år.

En forunderlig oplevelse

Benedicte Toftegård var aktiv i Dansk Typograf-Forbunds lærlingearbejde samtidig med at hun var med i cirklerne omkring det besatte ungdomshus.

»En forunderlig oplevelse den ene dag at tage flyet sammen med Ole Kidmose til Randers og starte en lærlingeafdeling, og så den næste dag at sidde sammen med gadebørn på Vesterbro. Og det har givet stof til eftertanke. Jeg var med i to verdener», siger Benedicte Toftegård.

Tag de unge alvorligt

I romanen får fagbevægelsen en række solide spark. Blandt andet at fagbevægelsen var og stadig er bange for unge mennesker. Især hvis de har nogle »mærkelige meninger».

»Men hvis fagbevægelsen selv tror på sit eget grundlag, må den også give plads til, at de unge kan få lov til at jokke i spinaten og gøre sine egne erfaringer», siger Benedicte Toftegård.

»Man opdrager ikke en ny generation ved at spise dem af med rockkoncerter og ædegilder på LO-Skolen. Det gør man ved at give dem reel indflydelse. Fagbevægelsen kunne lære meget af græsrodsbevægelsernes», mener Benedicte Toftegård.

Hun peger på, at fagbevægelsen gennem kampårene over for arbejdsgiverne har lagt mere vægt på enighed og disciplin end at lære medlemmerne demokrati. Og hvordan man bruger det.

Kærlighed til fagforeningen

Med Poul Henningsens ord, »uenhed gør stærk», erklærer Benedicte Toftegård sin kærlighed til fagforeningen:

»Jeg holder meget af fagforeningen. Men den skal ikke være et servicekontor for ferierejser og forsikringer. Den skal lytte bedre til sine medlemmer. Og handle.

Det er ved at ende i, at fagforeningen over for medlemmerne kun er en rudekuvert og et blad hver 14. dag. Det er fagbevægelsens opgave at give medlemmerne en følelse af, at de hører til», siger Benedicte Toftegård, som mener, at det er vore personlige drømme, der skal være udgangspunktet for hvilket samfund, vi vil have. Det skal ikke være dogmerne.

Samfundet deler sine borgere op i A- og B-medlemmer. De med arbejde og så de andre. Fagbevægelsen begår samme fejl.

Koldere arbejdspladser

»De, der har haft fast arbejde i mange år, forstår ikke, at det svækker os mere at have en stor arbejdsløshedskø, end at vi fordelte arbejdet mellem os. Også selv om de måtte afgive privilegier», konstaterer Benedicte Toftegård.

Men hun konstaterer også, at der er blevet koldere på arbejdspladserne, hvor der knokles. Der er ikke tid og måske heller ikke lyst til at tage den politiske diskussion, som Benedicte Toftegård finder er med til at præge også de unge i en fagpolitisk retning, så de får fagforeningen ind under huden.

»Den teknologiske udvikling var kommet under alle omstændigheder, men vi er ikke gode nok til at stille spørgsmålene undervejs. Debatten er jo den, der udvikler visionerne og nye svar.

Typografene er faldet meget af på den. Hvis Grafisk Forbund skal overleve, må det bygge på demokrati, åbenhed og tillid til medlemmernes», siger Benedicte Toftegård.

Benedicte Toftegård var formand for Dansk Typograf-Forbunds lærlingeråd fra juni 1980 til juni 1982. Ullært trykker fra Rosenborg Bogtrykkeri i Vanløse i juli 1982. Men hun har også arbejdet som stuepige, piccoline, remise-rengøringsassistent, plejehjems-medhjælper og ekspedient. Hun er 166 cm høj. Bruger nummer 38 i sko. Og hader i øvrigt de røde polser, vi får i Grafisk Forbundshus 1. maj.